

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/220/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8110227612
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8110227612.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: O. G., D.. X.X.XXXX, N. A., S. XX, zastúpený: JUDr. Ladislav Lukáč, advokát, so sídlom v Prešove, ul. Hlavná 19 p r o t i žalovaným: 1. Prešovský samosprávny kraj, so sídlom Námestie mieru 2, Prešov, zastúpený: Správa a údržba Prešovského samosprávneho kraja, Jesenná 14, Prešov a 2. Mesto Prešov, so sídlom Hlavná 73, Prešov, zastúpené: JUDr. Alojz Naništa, advokát so sídlom v Prešove, Sládkovičova 8, o náhradu za užívanie nehnuteľnosti takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Žalovaný je **p o v i n n ý** nahradiť žalovanému v 1. rade trovy konania vo výške 102,54 Eur a žalovanému v 2. rade trovy konania vo výške 692,74 eur na účet jeho právneho zástupcu, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Pôvodní žalobcovia O. V. Š. C. sa žalobou zo dňa 25.11.2010 domáhali vydania bezdôvodného obohatenia vo výške nájomného za užívanie parcely KN XXXX/XX zapísanej na LV č. XXXX k.ú. Z., na ktorej sa nachádza cesta III. triedy patriacej žalovanému v 1. rade a chodník, ktorého vlastníkom je žalovaný v 2. rade. Nárok uplatnili za obdobie od 15.10.2008 do 14.10.2010. Vychádzali z nájomného 8,165 Eur/m² a keďže cesta žalovaného v 1. rade zaberá 279m² z ich parcely a chodník 101,75m² žiadali, aby žalovaný v 1. rade zaplatil každému z nich 2278,04 Eur a žalovaný v 2. rade sumu po 830,79 Eur.

Neskôr na pojednávaní zobrali vyššie uvedení žalobcovia žalobu voči žalovanému v 1. rade nad sumu 2208 Eur a voči žalovanému v 2. rade nad 805 Eur späť. Po vypracovaní znaleckého posudku Ing. O. B. podaním zo dňa 3.2.2012 upravili nárok voči žalovanému v 1. rade na sumu 887,04 Eur a voči žalovanému v 2. rade na 323,50 Eur, čo predstavovalo znalcom vypočítané nájomné za obdobie od 15.10.2008 do 30.6.2009.

Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 27.12.2012 pôvodní žalobcovia postúpili pohľadávku, ktorá je predmetom tohto súdneho sporu na O. G. a súd túto zámenu účastníkov pripustil uznesením č.k. 11C/220/2010-241 zo dňa 10.1.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť 8.2.2013. Týmto uznesením zároveň bolo zastavené konanie voči žalovanému v 1. rade nad sumu 887,04 Eur a voči žalovanému v 2. rade nad 323,50 Eur a pripustené bolo rozšírenie žaloby o úroky z omeškania z uvedených súm od 5.11.2010 do zaplatenia vo výške 9% ročne. Predmetom súdneho konania sa tak stali len nároky za obdobie od 15.10.2008 do 30.6.2009 a to titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

Obaja žalovaní so žalobou nesúhlasili. Žalovaný v 1. rade uviedol, že cesta III. triedy III./068010 bola postavená pred 25 rokmi v súlade s platnou legislatívou, pričom všetky dotknuté osoby s jej výstavbou súhlasili. Vlastníctvo k tejto ceste nadobudol žalovaný v 1. rade až neskôr ex lege a nijakým spôsobom sa na nej neobohacuje, práve naopak ročné náklady na jej správu a údržbu činia okolo 25.000 Eur. Žalovaný v 1. rade nie je podnikateľským subjektom, pozemná komunikácia neslúži na dosiahnutie zisku, ale slúži k bezplatnému uspokojovaniu verejných potrieb. Poukázal aj na rozpor s dobrými mravmi (§ 3 OZ) pri tejto žalobe, keďže žalovaný v 1. rade nezískal žiadne úžitky spojené s týmto vlastníctvom, ale len povinnosti. Žalobcovia pritom vlastníctvo k pozemku nadobudli kúpou v roku 2000 a teda mali vedomosť o existencii cesty na kupovanom pozemku a mohli sa rozhodnúť či o nehnuteľnosť budú mať s týmto obmedzením záujem.

Žalovaný v 2. rade taktiež poukázal na to, že z listinných dôkazov (územného rozhodnutia o umiestnení predmetnej stavby, stavebného povolenia a kolaudačného rozhodnutia) vyplýva, že právny predchodca pôvodných vlastníkov (Stavba VD Prešov) vedel a súhlasil, že na jeho parcelách sa zriadi cesta a chodník a poukázal na to, že z listinných dôkazov možno dospieť k záveru, že pozemky museli byť majetkoprávne vysporiadané. Vyslovil názor, že žalovaný v 2. rade, ktorý nadobudol vlastníctvo k chodníku účinnosťou zákona č. 138/1991 Z.z. nadobudol vlastníctvo aj k príslušnému pozemku vydržaním ku dňu 1.5.2001. Spochybnil tiež vlastníctvo pôvodných žalobcov k predmetnému pozemku a poukázal na to, že pokiaľ právny predchodca žalobcov vedel o stavbe a nikdy a to ani v rámci neskoršieho konkurzu nežiadal o finančnú náhradu za jeho užívanie, vznikol záväzkovoprávny vzťah medzi vlastníkom stavby a pozemku spočívajúci v bezodplatnom užívaní pozemku.

Vo veci už raz bolo rozhodnuté rozsudkom tohto súdu č.k. 11C/220/2010-318 zo dňa 4.6.2014, ktorým bola žaloba zamietnutá. Súd konštatoval, že nejedná sa o neoprávnenú stavbu v zmysle § 135c Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), keďže nepochybne bolo preukázané, že v čase výstavby vlastníkom pozemku - Stavba VD dala súhlas k výstavbe komunikácie. Súd pri rozhodovaní poukázal na § 3 ods. 1 OZ a zároveň vyslovil aj názor o vzniku vecného bremena na bezodplatné užívanie pozemku pod komunikáciou titulom vydržania uplynutím 10ročnej vydržacej lehoty v roku 2002. Súd preto uzavrel, že keďže nárok bol uplatnený titulom vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a násl. OZ, ktorý predpokladá neoprávnené užívanie pozemku pod stavbou, v danom prípade tento predpoklad splnený nebol, keďže vlastníkom stavby užíval pozemok pod ňou titulom vecného bremena v dôsledku vydržania tohto práva.

Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 6Co 179/2014 zo dňa 30.6.2015 tento rozsudok zrušil. Potvrdil pritom, že sa nejedná o neoprávnenú stavbu podľa § 135c OZ. Z obsahu tohto rozhodnutia možno vyvodiť záver, že súhlasil so vznikom vecného bremena titulom vydržania nie však bez náhrady. Uviedol, že nejedná sa o nárok z porušenia práva, ale o nárok z práva, ktorému korešponduje vecné bremeno a tak ho má posúdiť aj súd podľa zásady iura novit curia. Poznamenal, že právo na náhradu za vecné bremeno sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote a preto právo žalobcu na náhradu je dôvodné vrátane obdobia, ktoré súd prvého stupňa zamietol ako predčasné (správne premlčané) a preto v ďalšom konaní uložil súdu zistiť primeranú náhradu za užívanie pozemku so zreteľom na všetky okolnosti vrátane skutočnosti, že ide o zastavanú plochu komunikáciou so súhlasom vlastníka pozemku.

Odvolací súd teda bol toho názoru, že aj keď žalobca uplatňoval nárok titulom vydania bezdôvodného obohatenia tvrdiac, že žalovaní užívali jeho pozemok pod cestou a chodníkom bez právneho dôvodu, súd mal nárok posúdiť titulom náhrady za vecné bremeno. Je však potrebné si uvedomiť, že pri prvom spomínanom nároku ide o opakujúce plnenie, v druhom prípade však nárok predstavuje jednorazovú náhradu. Žalobca pritom jasne uviedol, že sa domáha náhrady za bezdôvodné obohatenie za konkrétne obdobie - v danom prípade od 15.10.2008 do 30.6.2009 a preto oba spomínané nároky vyplývajú z iných skutkových okolností. Vzhľadom na viazanosť vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu v tejto otázke totožnosti nároku súd preto posúdil nárok za dané obdobie, ktoré ostáva predmetom žaloby, ako nárok na náhradu za vecné bremeno. Súd pre úplnosť len pripomína, že zákonné vecné bremeno v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. mohlo vzniknúť najskôr od 1.7.2009, teda nepochybne po žalovanom období.

Vzhľadom na vyslovený právny názor odvolacieho súdu žalobca na pojednávaní prostredníctvom právnej zástupkyne dňa 17.2.2016 uviedol, že finančný nárok v žalovanej výške uplatňuje titulom

náhrady za vecné bremeno, ktoré vzniklo vydržaním, pretože podľa jeho názoru tento nárok má charakter opakujúceho sa plnenia. Potvrdil, že ide o nárok za pôvodne žalované obdobie.

Obaja žalovaní vzniesli námietku premlčania. Poukázali na to, že k vydržaniu vecného bremena došlo 13.2.2002, nárok na náhradu za vecné bremeno mohol byť uplatnený do 13.2.2005, pričom žaloba bola podaná až 5.11.2010. Žalovaný v 2. rade vzniesol aj námietku nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu vzhľadom na to, že predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky medzi pôvodnými žalobcami a terajším žalobcom bola pohľadávka titulom bezdôvodného obohatenia a nie náhrady za vecné bremeno v žalovanom období. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že v zmluve o postúpení pohľadávok č. 05/12 zo dňa 27.12.2012 v čl. I. bode 1.4 sa uvádza, že predmetom postúpenia pohľadávky je nesplatená pohľadávka postupcov voči žalovaným titulom bezdôvodného obohatenia za záber a neoprávnené užívanie pozemku, ktoré je predmetom sporu v konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 11C/220/2010 za obdobie od 15.10.2008 do 14.10.2010.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, znaleckým posudkom Ing. O. B., výpismi z LV č. XXXX a XXXX k.ú. Z., geometrickým plánom č. 152/2000, územným rozhodnutím o umiestnení stavby, stavebným povolením, zmluvou o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva zo dňa 6.3.2002, zmluvou o postúpení pohľadávok č. 05/12, kolaudačným rozhodnutím, opatrením Krajského súdu v Košiciach K XXX/XX zo dňa 25.7.2000, kúpnu zmluvou V XXXX/XXXX, spismi tohto súdu 29C 9/2007, 15C 9/2009, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

O. V. Š. C. boli podielovými spoluvlastníkmi každý z nich v 1 k parcele KN XXXX/16 zastavanej ploche o výmere 398m², ako to vyplýva z pôvodného LV č. XXXX k.ú. Solivar. Nehnuteľnosti nadobudli kúpnu zmluvou S. XXXX/XXXX spolu s Ing. A. G. V. O. A.. Na parcele KN XXXX/XX sa nachádza cesta III. triedy č. III/068010 a to na ploche 279m² a príslušný chodník na ploche 107,75m².

K realizácii tejto stavby došlo v 80. rokoch na základe územného rozhodnutia o umiestnení stavby vydaného MNSV v Prešove č. Výst. XXX/XX zo dňa 24.8.1982, ktoré bolo doručené aj Stavbe VD Prešov. Na základe neho bolo potom vydané stavebné povolenie ONV odborom dopravy v Prešove pod č. Dopr. XXXX/OD-XX zo dňa 14.3.1983. Stavebným povolením bola uložená povinnosť investorovi (Okresnej správe ciest) usporiadať majetkovoprávne vzťahy so všetkými vlastníkmi do začatia prác.

V spise tohto súdu 15C 9/2009 sa nachádza zápisnica z rokovania zo dňa 16.11.1982 vo veci doriešenia vstupu na pozemky, záznam z výrobného výboru zo dňa 27.1.1983 a dojednanie o spolupráci a určení užívateľa súvisiacich objektov v rámci výstavby zo dňa 24.5.1983. Zo všetkých týchto listinných dôkazov jednoznačne vyplýva, že stavba predmetnej cesty bola štátom realizovaná so súhlasom vtedajšieho vlastníka pozemku - Stavby VD Prešov. V spomínanom dojednaní o spolupráci z 24.5.1983, ktoré bolo dohodnuté medzi investorom - Okresnou správou ciest Prešov a Stavbou VD Prešov ako budúcim užívateľom v súvislosti so stavbou predmetnej komunikácie je uvedené, že účelom tohto dojednania je uviesť do súladu záujmy financujúceho investora a podnikové záujmy budúceho užívateľa spolu s verejnými záujmami. V čl. IV. bode 5. sa uvádza, že správca objektu prevedie v dôsledku stavby cesty likvidovaný základný prostriedok do správy investora bezplatne a prevezme nový základný prostriedok od investora bezplatne na základe hospodárskej zmluvy o prevode správy národného majetku.

Dňa 12.2.1992 bolo vydané kolaudačné rozhodnutie Obvodným úradom v Prešove pod č. P.-A.-XXXX/XXXX. V ňom sa konštatuje, že podmienky určené predchádzajúcim územným rozhodnutím a rozhodnutím o prípustnosti stavby boli splnené (č.l. 161). Zároveň sa uvádza, že stavba bola odovzdaná do správy a údržby Okresnej správe ciest Prešov a Správe mestských komunikácií Prešov (č.l. 161).

Stavba VD Prešov zastúpená JUDr. V. C. správcom konkurznej podstaty kúpnu zmluvou zo dňa 2.8.2000 odpredala parcely KN XXXX/X, XXXX/X, XXXX/XX a stavby na nich stojace súp. č. XXXX O. C., O. A., L. A. G. V. Š. C.. Vklad tejto zmluvy bol povolený pod V XXXX/XXXX, keďže konkurzný súd s týmto predajom vyslovil súhlas opatrením K 249/99 zo dňa 25.7.2000 (č.l. 265).

Následne došlo k zrušeniu a vyporiadaniu tohto podielového spoluvlastníctva zmluvou zo dňa 6.3.2002. Na základe geometrického plánu Geoplanu č. XXX/XXXX parcela KN XXXX/XX pripadla do podielového spoluvlastníctva O. V. Š. C. každému v 1. Vklad tejto zmluvy bol povolený V 1332/2002 dňa 2.4.2002 (č.l. 48).

V súčasnosti už list vlastníctva č. XXXX k.ú. Z. neexistuje. Parcela KN XXXX/XX je vedená na LV č. XXXX k.ú. Z. vo výlučnom vlastníctve Národnej diaľničnej spoločnosti a.s. a to na základe viacerých kúpnych zmlúv, najstaršia je uvedená pod V XXXX/XXXX.

Znaleckým posudkom Ing. O. B. č. X/XXXX bolo ustálené primerané a obvyklé nájomné za užívanie parcely KN XXXX/XX, ale len za obdobie od 15.10.2008 do 30.6.2009, keďže od 1.7.2009 v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z. - § 4 ods. 1 vzniklo zo zákona k pozemku pod stavbou v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou. Znalec za uvedené obdobie vypočítal nájomné za pozemok pod cestou vo výške 887,04 Eur a za pozemok pod chodníkom vo výške 323,50 Eur.

Je nesporné, že vlastníkom cesty III. triedy je v danom prípade žalovaný v 1. rade od 1.1.2002, čo vyplýva z § 3 d/ ods. 2 zákona č. 135/1961 Z.z. o pozemných komunikáciách v zmysle novely zákona č. 416/2001 Z.z. a vlastníkom príslušného chodníka je žalovaný v 2. rade v zmysle zákona č. 135/1991 Z.z. o majetku obcí účinného od 1.5.1991.

Obdobný nárok na základe totožného skutkového stavu bol uplatnený aj v konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 15C/9/2009, v ktorom žalobcom bol bývalý podielový spoluvlastník nehnuteľnosti nadobudnutých od Stavby VD Prešov Ing. A. G.. Menovaný voči tým istým žalovaným si uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške nájomného za obdobie od 17.1.2007 do 16.1.2009. Žaloba bola zamietnutá pre rozpor s dobrými mravmi rozsudkom zo dňa 12.9.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 10.12.2013, potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove 9Co 78/2012-318 zo dňa 12.11.2013.

Ten istý žalobca Ing. A. G. podal na základe tohto istého skutkového stavu aj za predchádzajúce obdobie žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia a to za obdobie od 1.7.2005 do 16.1.2007, aj táto žaloba bola rozsudkom tohto súdu č.k. 29C/9/2007-138 zo dňa 5.11.2008 právoplatne zamietnutá pre rozpor s dobrými mravmi, keďže tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 7Co 15/2009 zo dňa 15.6.2009.

Súd v danom prípade dospel k záveru o vydržaní vecného bremena vo forme práva užívania pozemku pod cestou a chodníkom žalovanými.

Podľa § 151n ods. 1 OZ vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

Podľa § 151n ods. 2 OZ vecné bremená spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti prechádzajú s vlastníctvom veci na nadobúdateľa.

Podľa § 151o ods. 1 OZ vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

Podľa § 129 ods. 1 OZ držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

Podľa § 130 ods. 1 OZ ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 134 ods. 1 OZ oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 134 ods. 3 OZ do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

Vecné bremeno možno charakterizovať ako vecné právo, ktoré obmedzuje vlastníka nehnuteľnosti v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Vyznačuje sa tým, že spočíva v obmedzení vlastníka nehnuteľnosti tým, že slúži na prospešnejšie využívanie nehnuteľnosti iného konkrétneho vlastníka alebo na prospech určitej fyzickej alebo právnickej osoby, pričom toto obmedzenie je späť so zaťaženou nehnuteľnosťou v prospech panujúcej nehnuteľnosti.

Právnym dôvodom vzniku vecného bremena môže byť aj vydržanie. Predpokladom tohto spôsobu nadobudnutia je nepretržitý výkon práva po dobu najmenej 10 rokov v prípade nehnuteľnosti, ak sú splnené aj ostatné podmienky podobné vydržaniu vlastníckeho práva uvedené v § 134 OZ. Zákonnými podmienkami vydržania sú oprávnená držba, uplynutie zákonom určenej vydržacej doby a spôsobilý predmet vydržania.

Nepochybne vlastník spornej cesty a chodníka (obaja žalovaní) vzhľadom na predchádzajúce dohody s vlastníkom pozemku (Stavbou VD) boli presvedčení o ich práve užívať pozemok pod spomínanou stavbou a tento aj užívali dobromyseľne a nerušene viac ako 10 rokov - od ich kolaudácie v roku 1992, kedy bola cesta odovzdaná do správy Okresnej správy ciest a chodník do správy Mestských komunikácií Prešov. K uplynutiu 10ročnej vydržacej lehoty došlo tak v roku 2002, keďže po celý čas nijakým spôsobom nebolo žalovaným bránené v danom užívaní.

Hoci súd prvého stupňa bol toho názoru, že žalovaní vydržali právo vecného bremena vo forme bezplatného užívania pozemku v zmysle už spomínanej dohody, ktorá bola o bezodplatnom užívaní pozemku pod stavbou, odvolací súd bol iného názoru a uviedol, že za toto obmedzenie vlastníckeho práva prináleží žalobcovi, na ktorého bola postúpená pohľadávka finančná náhrada. Ide však o peňažné plnenie, ktoré podlieha premlčaniu a keďže obaja žalovaní vzniesli námietku premlčania, súd sa musel vysporiadať predovšetkým s touto námietkou.

Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 100 ods. 2 OZ premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Za obmedzenie vlastníckeho práva v dôsledku vecného bremena prináleží finančná náhrada, ktorá však, ako vyplýva aj z doterajšej súdnej praxe, je jednorazová a nepredstavuje opakované plnenie, čo je aj logické. Iný výklad by totiž vlastne stotožnil nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia vo forme primeraného nájomného s nárokom na náhradu za vecné bremeno. Pokiaľ vzniklo vecné bremeno znamená to, že oprávnený subjekt z tohto práva užíva vec oprávnene, mal by však zaplatiť finančnú náhradu za zásah do vlastníckeho práva povinného subjektu (čl. 20 ods. 4 Ústavy SR), ale len jednorazovo. Musí byť preda rozdiel medzi postihom za oprávnené užívanie veci v dôsledku vecného bremena a za neoprávnené užívanie ako je to pri bezdôvodnom obohatení, pri ktorom patrí opakovaná náhrada vo výške primeraného nájomného. V tejto súvislosti možno poukázať aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR 7Cdo 26/2014 zo dňa 24.3.2015, v ktorom sa jednoznačne konštatuje, že finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová a nemá charakter opakovaného plnenia. Najvyšší súd uviedol aj to, že je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno. Rovnaký záver vyslovil aj Ústavný súd SR vo svojom náleze III.US 13/2010 zo dňa 20.1.2010.

Pre začiatok plynutia premlčacej lehoty s poukazom na § 101 oZ je rozhodujúce to, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát. Pri vecnom bremene je týmto časom vznik vecného bremena, ak ide o zákonné vecné bremeno je to dátum účinnosti príslušného zákona, ktorým bolo zriadené tak, ako to ustálil aj Najvyšší súd SR už v spomínanom rozsudku. Logicky preto vzhľadom na tento záver možno uzavrieť, že ak vecné bremeno vzniklo vydržaním, je týmto rozhodujúcim časovým momentom obdobie, kedy došlo k vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. V danom prípade, ako to už súd uzavrel, k

vydržaniu práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu vo forme užívania pozemku pod stavbou došlo uplynutím desaťročnej vydržacej lehoty počítanej od kolaudačného rozhodnutia t.j. v roku 2002. Keďže žaloba bola podaná až v roku 2010 a premlčacia lehota uplynula v roku 2005, námietka premlčania bola vznesená dôvodne a z toho dôvodu súd žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

Súd pre úplnosť dodáva, že v danom prípade nie je možné uvažovať o aplikácii § 226 O.s.p. v súvislosti s tým, že odvolací súd v zrušujúcom uznesení uviedol, že súd zistí primeranú náhradu za užívanie pozemku so zreteľom na všetky okolnosti prípadu. Situácia sa totiž zmenila v tom, že námietku premlčania vzniesol aj žalovaný v 1.rade po tomto rozhodnutí odvolacieho súdu, takže prioritou bolo posúdenie tejto námietky a vo vzťahu k nej odvolací súd nevyslovil žiadny právny názor. Uviedol totiž len to, že platí všeobecná trojročná premlčacia lehota, čo je nesporné. Nevyslovil však názor na jej počítanie a navyše zrejme v čase jeho rozhodovania nemal ešte informáciu o rozsudku Najvyššieho súdu SR 7Cdo 26/2014, ktorý k počítaniu premlčacej lehoty pri vecnom bremene zaujal jasné stanovisko, z ktorého vychádzal súd aj v tomto spore.

Úspešným žalovaným súd priznal náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p., pretože nezistil žiadny dôvod pre použitie výnimočného ustanovenia § 150 O.s.p., ktoré možno aplikovať len v mimoriadnych prípadoch. Žalovanému v 1. rade bola priznaná náhrada trov konania vo výške časti preddavku na znalecké dokazovanie, ktoré predstavovalo sumu 102,54 Eur a žalovanému v 2. rade priznaná náhrada trov predstavuje tak isto totožnú sumu zo zálohy na znalecké dokazovanie, ale tiež trovy právneho zastúpenia vo výške 590,20 Eur. Tarifná odmena bola podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. počítaná z hodnoty sporu, ktorá sa menila, pôvodne bola vo výške 830,79 eur, neskôr vo výške 323,50 Eur a jeden úkon právnej služby - písomné vyjadrenie na odvolanie voči uzneseniu súdu č.k. 11C/220/2010-241 zo dňa 10.1.2013 bola hodnota sporu 1.983,63 Eur. S hodnotou sporu 830,79 Eur boli vykonané tieto úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia dňa 23.12.2010, písomné vyjadrenie k žalobe zo dňa 29.12.2010, účasť na pojednávaniach dňa 18.3.2011, 14.9.2011, písomné vyjadrenie vo veci samej 31.1.2012 a účasť na nemeritórnom pojednávaní dňa 9.1.2013. Tarifná odmena za jeden úkon týchto právnych služieb predstavuje 51,45 eur, za účasť na pojednávaní 9.1.2013 vo výške 1 (§ 14 ods. 5 písm. b/ vyhlášky) činí 12,86 Eur. Za ďalší úkon právnej služby a to už spomínané písomné vyjadrenie na odvolanie voči procesnému rozhodnutiu, pričom ide o úkon zo dňa 26.3.2013, tarifná odmena predstavuje 81,33 Eur. Za nasledujúce úkony právnej služby súd vychádzal z hodnoty veci 323,50 eur a tarifnej odmeny za 1 úkon vo výške 24,90 Eur. S touto odmenou boli vykonané tieto úkony právnej služby: účasť na pojednávaní dňa 14.5.2014 a 17.2.2016, a ďalšie dva úkony boli len vo výške 1 odmeny, keďže išlo o účasť na pojednávaniach, kde bol len vyhlásený rozsudok dňa 4.6.2014 a 30.6.2015. Za tieto úkony prislúcha tarifná odmena po 6,23 eur. K uvedenej odmene súd pripočítal aj režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 78,13 Eur (2 x 7,21 + 7,41 + 7,63 + 2 x 7,81 + 2 x 8,04 + 8,39 + 8,58). Napokon bolo pripočítané aj 20% DPH v zmysle § 18 ods. 3 vyhlášky vo výške 98,37 Eur. Priznaná náhrada trov právneho zastúpenia tak predstavuje 590,20 Eur (413,70 + 78,13 + 98,37).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.